

СТ А Н О В И Щ Е

от доцент д-р **Майя Петрова Стойнева**,
Катедра по ботаника, Биологически факултет на СУ "Св. Кл. Охридски",
член на научно жури определено със Заповед № РД 19-418/04.07.2011
на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски”

Относно: дисертационен труд на тема: „Сравнително изследване на листен епидермис на представители от подсемейство Maloideae (Rosaceae) за присъждане на образователната и научна степен „Доктор” с професионално направление 4.3. Биологични науки
Докторант: **Цвета Ганчева Ганева**

Консервативните морфологични, анатомични и цитологични признаци имат голямо значение в съвременните систематични проучвания в ботаниката. В този смисъл комбинирането на изследване върху структурата на епидермиса като генотипически обусловен консервативен признак с голямо значение в таксономията с проучването му при малко познатото в това отношение подсем. Maloideae на сем. Rosaceae (Розоцветни), което включва ценни овощни и декоративни родове и видове, ясно дефинира актуалността на изследването и дисертабилния характер на представения научен труд. Той съдържа 231 страници (включително 24 приложения), 212 оригинални микроснимки на наблюдаваните в светлинен и сканиращ електронен микроскоп характеристики на епидермиса и кутикулата на 35 вида и 2 подвида от 10 рода на подсемейство Maloideae и литературен списък от 127 заглавия, от които 105 на латиница и 22 на кирилица.

При прочита на цялата дисертация проличава много доброто познаване на класическата и съвременната литература по отношение на анатомията и таксономията на подсемейството. Прави впечатление прецизността и задълбоченото обсъждане на терминологичните проблеми, свързани с темата на дисертацията, което личи от приложението "Използвана терминология при изследваните белези". По мое мнение това приложение би трябвало да се включи в основната част на дисертационния труд, тъй като въпросите, свързани с българската ботаническа терминология все още не са напълно решени. Бих предложила на дисертантката да публикува това терминологично приложение, защото то ще способства за официализирано оеднаквяване на използваната на български език терминология при подобен род изследвания.

Освен много добрата научна осведоменост и компетентност на Цвета Ганева, представеният дисертационен труд разкрива и нейните възможности за критичен анализ и интерпретиране на данните (както по отделни родове, така и обобщено за подсемейство Maloideae). Тази добра интерпретация несъмнено се базира на голямото количество обработен лично от дисертантката материал от над 1 100 препаратата по подходящи методики и е добра и стабилна основа за направените от нея наблюдения и предложените заключения с приносен характер. Въз основа на данните за микроструктурата на кутикулата за пръв път тя установява циклоцитен тип устица при шестте изследвани вида от род *Crataegus* и жлезисти структури по листата на 3 рода (*Amelanchier*, *Chaenomeles* и *Pyracantha*), които не са описани до сега, а за сем. *Rosaceae* се въвежда разграничаването на 4 подтипа прости едноклетъчни трихоми, които се различават по 8 белега. В работата на Цвета Ганева са посочени и белези с таксономична стойност (които са ясно посочени в дисертационния труд и няма да изреждам поради ограничения обем на становището) и се обсъждат филогентични отношения в подсемейството. Освен тези нови данни, в работата се съдържат и наблюдения с потвърдителен характер, които имат своето значение в сравнителните анатомични изследвания (например наличие аномоцитен тип устица, освен само на циклоцитен тип при подсемейството и др.).

По темата на дисертационния труд има 4 научни публикации. Две от тях са в чуждестранни списания и две в български издания с импакт фактор. Една от публикациите е самостоятелна, а другите са в съавторство с научния ръководител. Цвета Ганева има 5 участия с 3 доклада в научни форуми, от които 2 участия са самостоятелни. Извън темата на дисертацията Цвета Ганева има в съавторство още 6 публикации в областта на растителната анатомия. Дори само тези факти са достатъчни да покажат както значението и актуалността на представения дисертационен труд, приносния характер на неговите резултати, така и цялостния облик на Цвета Ганева като млад успешен изследовател. Поради това, и като познавам добре личното участие на дисертантката в проведеното трудово и времеемо изследване, нейната прецизност и отговорност и като изследовател, и като преподавател в Катедрата по ботаника, препоръчвам на Уважаемото научно жури да присъди на Цвета Ганчева Ганева образователната и научна степен „Доктор“ по професионално направление 4.3. Биологични науки.

14.09.2011 г.,

София

доц. д-р Майя П. Стойнева